

وضعيت فعلی

هرور دهور و اعوام و تغییراتی که وضعیت هر عصر ایجاد
لخت فارسی هینمود لغت فعلی فارسی را بصورتی در آورده است که
میتوان گفت مخلوطی از لغات باستانی و پهلوی و دری و
عربی و ترکی و مخصوصاً راجع باشیائیکه جدیداً کشف و اختراع شده اروپائی
میباشد و نیز لغات مختلف محلی از قبیل کیلکی، کردی، لری، بلوجی وغیره
که اساساً هنشعب از یک زبان واحد بوده و رفته‌رفته اختلاف فاحشی پیدا کرده
رو به مرقت لغت مخلوطی بنام لغت فارسی فعال ایجاد کرده است.

همین لغات در هم و بر هم نیز برای خود دو صفحه متمایز تشکیل داده‌اند
که یکی زبان ادبی و دیگری زبان محاوره میباشد.

در نتیجه این اختلاط و امتزاج و اختلاف غالباً اعلیٰ دو محل نزدیک بهم
هملاً تهران و شمران بقدرتی باهم اختلاف بیان دارند که شاید بدرستی هفهوم
سخن یکدیگر را درک نمیکنند.

در این که لغت مایه سخن است و سخن آلت تفهم و تفاهم افکار اشخاص
چه باید کرد میباشد شکی نیست و در اینکه اکثر تمام افرادیک ملتی بیک قاعده
و طریقه سخن گوند و موجبات تفهم و تفاهم آنها بیشتر فراهم میشود
و اساس وحدت آنها محکمتر میگردد شباهتی نیست و در اینکه زبان مایه
هر قدر وسیع تر باشد بیشتر و بیشتر، میتواند از جمیع جهات حیثیات خود را در
دنسی تکاه دارد تردیدی نمیست ولی در اینجا چون موضوع هربوت بسلیقه میشود
و سلیقه‌ها مختلف است عقاید اکوئاگونی پیدا شده است.

۱ - بعضی‌ها معتقدند همانطور یکه سخن گفتن با زبان واحد برای ملتی
دارای مزایای هذکوره است اکثر بشود که تمام ساکنین گیتی بیک زبان سخن
گویند و یک طور بنویسنده علاوه بر اینکه بهمان نسبت مزایای هذکوره بیشتر
حاصل میشود رنج مردم برای تحصیل زبانهای مختلف از بین میروند و وقتی را
که هر کسی برای آموختن دو زبان یا بیشتر مصرف میکند میتواند صرف تحصیل
علوم و فنون کند و با اینطرز در واقع چنان میشود که هر آدمی بقدرتی بیشتر
وقت پیدا کند که گونی طول عمر هر یک چند برابر بیشتر شده باشد.

این فکر دیر است که در مغزهای پهده شده و برای پیشرفت آنهم کوشش‌های بسیار بعمل آمده ولی چون به سمع حکم هیئت برخورده و هر ملت می‌خواهد زبان خودش زبان عمومی باشد عملای غیر ممکن الحصول گردیده است.

۲ - بعضی معتقدند که باید حتماً هر ملتی زبان مخصوص خود را داشته باشد زیرا که داشتن زبان مخصوص مانع مهم از هستیحیل شدن آن ملت در ملتهای دیگر می‌باشد

در اینجا هم عملای مشکلاتی پیدا می‌شود که نه در ایران بلکه در تمام ممالک دنیا اختلافات لهجه‌های محلی وجود دارد و همین گرفتاری که مادریم دیگرانهم دارند و مملکتی یافت نمی‌شود که بطور تام و کامل یک زبان عمومی در آن حکم‌فرما باشد و اختلافی باهم نداشته باشد و اگر در بین لغات مختلف یک لغت را بخواهند قبول کنند بمخالفت صاحب‌بان لغت دیگر برخواهند خورد.

۳ - برخی معتقدند که باید لغات محلی را فعل آزاد گذارد و یک طرز مخصوص برای عموم قائل شد و آنرا بوسیله دولت ترویج نمود تا کم کم و بتدریج اختلافات لهجه‌ها و تفاوت لغات محلی در آن تحلیل رود و در نتیجه ملت‌هارای زبان و لهجه واحدی گردد.

در اینجاهم در اینکه چگونه آن لغت و لهجه اساسی را برای عمومی شدن انتخاب کنند ما بین صاحب‌بان این عقیده اختلاف داشت، بعضی می‌گویند باید اساس لغت ایرانرا که پارسی قدیم است گرفت و روی آن قواعد و قوانینی بتناسب لغات جدیده وضع نمود و سپس آنرا عمومی ساخت.

گروهی عقیده هندند که لغات قدیمی که بمرور دهور بکلی از بین رفته و معانی اصلی خود را از دست داده شایستگی زبان عمومی شدن را ندارد و بعلاوه لغاتی که مربوط به اشیاء مکتشفه یا مختصر عه بعداً پدیدار شده بقدرتی بیش از لغات اصلی است که نمیتوان آنها را تابع اصل اولی کرد و چون ناچار بایستی برای اینکونه لغات که اکثریت دارد لغات جدیدی وضع نمود بهتر اینستکه از اینکار صرف نظر کرد.